

Да работим!

Да работим! тая славна дума
Нека окне катъ камбаненъ звънъ,
Нека стрѣска кжщата и друма,
Нека сепне спещий тежъкъ сънъ.

Да работим! Нека дигнемъ знаме
Съ тая дума и вървимъ напредъ.
Трудъ! Спасенето отъ робство тамъ е,
Идеалъ е той на новий свѣтъ.

Да работим! На бацитъ наши
Добродѣтелята да продължимъ . . .
Тѣхни потъ почтенъ да ни не плаши,
Всичко ний на тоя потъ дължимъ.

Да работим! Мързелтъ е страшенъ,
Гавра и съ живота и съ ума!
Мързелтъ е врагъ, другарь всегдашенъ
На тегла, съюзникъ на срама.

Да работим! Нѣма тукъ оржже
По-велико, силно отъ труда,
Само то е вѣрно и не лжже,
Свѣтъ ломи, побѣдно е всегда.
Ив. Вазовъ.

Охлювътъ на стената

Защо си така тжженъ, Томчо, попита
госпожа Стоянова едно малко момченце, кое-
то бѣ седнало задъ гърба на нейната кжща.
Той държеше въ ржцетъ си една книга, и
очитъ му бѣха пълни съ сълзи.

— Зададоха ни едно дълго стихотворе-
ние да научиме за следъ една седмица, каза
Томчо, — и учителятъ обеща, че ще подари
една топка за ритаме на тоя, който най-до-
бре каже стихотворението. Много бихъ же-
лалъ да получа топката, но азъ знамъ, че не
ще мога да науча стихотворението.

— Защо не? запитва госпожата.

— Другаритъ ми казватъ, че не ще мо-
га, и по-добре е даже да не се опитвамъ,
каза Томчо съ тжженъ гласъ.

— Не обръщай внимание на това, което
тѣ казватъ, но направи ги да видятъ, че ти
можешъ да учишъ, каза госпожата.

— Но азъ не мисля, че мога, каза Том-
чо; стихотворението е много дълго и думитъ
сж много мжчни. Азъ знамъ, че не трѣбва да
уча за наградата. Но азъ бихъ обичалъ да
науча стихотворението, поне до колкото мо-
га добре, защото момчетата ми се смѣятъ и
ме наричатъ „Мудния Томчо.“

„Добре, мило дете,“ каза госпожата съ
благъ гласъ, „ако ти си муденъ и не можешъ
да бждешъ много бръзъ, опитай се да бж-

дешъ поне „бавенъ но постояенъ.“ Погледни
на онзи охлювъ на стената; колко бавенъ е
той. И въпреки това, ако го наблюдавашъ, ти
ще видишъ, че той ще стигне до върха ѝ.
Така щото, научвай по нѣколко реда всѣки
день, и може би на края ти да спечелишъ
наградата. А когато чувствуващъ като че е
напрасно и се обезсърчавашъ, спомни си за
охлюва на стената.

Следъ това госпожа Стоянова го остави
и си отиде по работата. А Томчо помисли,
че е добре, ако не може да се надпреварва
съ другаритъ си, да се надпреварва поне съ
охлюва. И така той реши да научи стихото-
ворението преди охлювътъ да стигне върха на
стената.

Най-после деньтъ дойде, въ който учи-
тельтъ щѣше да даде наградата, и той почна
да изпитва децата върху стихотворението.

Следъ като петъ — шесть деца бѣха из-
питани, дойде редъ и на Томча. Повечето де-
ца се изсмѣха, когато той стана, защото очак-
ваха да сбърка още отъ начало. Но той не
сбърка нито дума, каза стихотворението даже
съ изразъ, и сърцето му затрептѣ отъ ра-
достъ, когато учителятъ му каза: „Браво, То-
ма Томовъ!“

Когато и другитъ отъ отдѣлението бѣха
изпитани, учителятъ каза, че Томчо е иззаль
стихотворението най-добре и му даде на-
градата.

— И сега, кажи ми, каза учителятъ
какъ научи стихотворението тъй добре.

— Единъ охлювъ на стената ме научи,
какъ да работя, каза Томчо.

Цѣлото отдѣление се изсмѣ, когато той
каза това. Но учителятъ рече: Не се смѣйте,
деца, защото човѣкъ може да научи много
нѣщо даже отъ охлювитъ. — Какъ охлювътъ
те научи Томчо?

— Господинъ учителю, азъ го видѣхъ
да пѣпли по стената лека-полека. Той не се
спираше, нито се обръщаше, но вървѣше все
напредъ. И азъ си казахъ, че ще сторя сж-
щото съ моя урокъ. Азъ го научихъ полека-
лека, но не се обезсърчавахъ и догдето ох-
лювътъ стигна върхъ на стената, азъ научихъ
цѣлото стихотворение.“

— Отлично, Томчо! каза учителятъ.

— Сега, деца, нека кажемъ „ура“ на
Тома и охлюва по стената. И класната стая
проеча отъ високи и дълги поздравии. Всички
се радваха, че „Мудния Томчо“ бѣше взѣлъ
награда най-после.

К. И.

